У 200-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ: БОЖЕ, БЛАГОСЛОВИ АМЕРИКУ!

ПАМ'ЯТАЄМО МИНУЛЕ·
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЄМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 124. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го ЛИПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 3, 1976 No. 124. VOL. LXXXIII

ГОМІН ДЗВОНІВ В ЦІЛІЙ КРАЇНІ 4-ГО ЛИПНЯ СПОВІСТИТЬ: З'ЄДНАНИМ СТЕЙТАМ АМЕРИКИ СПОВНИЛОСЯ ДВІСТІ РОКІВ!

Цієї неділі, Четвертого Липня, точно в годині другій по полудні гомін дзвонів в цілій країні сповістить „містові і світові", що З'єднаним Стейтам Америки сповнилося точно двісті років від їх народження проголошенням Деклярації Незалежности у Філядельфії вікопомного Четвертого Липня 1776 Року. По цілій країні в той сам час дзвонитимуть усі дзвони: в церквах, школах, пожежних станицях та приватних інституціях і домах. Як уже свого часу у „Свободі" інформовано, звуки дзвонів по цілій країні будуть синхронізовані із гомоном „Дзвону Свободи" в 2-ій год. по пол. В той час „Дзвін Свободи", який тепер находиться в спеціяльному павільйоні в Національному Історичному Парку Незалежности у Філядельфії, дзвонитиме протягом двох хвилин, щоб в такий спосіб відзначити закінчення двох століть Незалежности ЗСА. АРБА і Конгрес призначили 2-гу год. по полудні на цю церемонію, бо точно в тій порі дня 200 років тому цей дзвін повідомив американських патріотів про проголошення незалежности 13 колишніх британських колоній. Тому, що в ЗСА існують різні часові зони, то в Східній зоні церковні та інші дзвони повинні прозвучати в 2-ій год. по пол., тобто в тій самій годині, що і „Дзвін Свободи"; в Центральній часовій зоні — в 1-ій год. по пол., в Гірській зоні — в 12 год. полудня, а в часовій зоні Тихого океану в 11-ій год. рано. Звук „Дзвону Свободи" та одночасний звук дзвонів по всіх стейтах Америки та всіх територіях ЗСА не тільки відзначить закінчення двох століть незалежности Америки, але також відмітить вступлення цієї країни у її третє століття.

Одночасне дзвонення дзвонів по цілій Америці було схвалене спеціяльною резолюцією обох Палат Конґресу. Резолюція ч. 25 закликає всі уряди міст, містечок, сіл, як також громади та організації, а рівнож індивідуальних американців включитися в це синхронізоване відзначення 200-річчя Американської Незалежности. Четвертого Липня 1776-го року „Дзвін Свободи" прозвучав саме в час, коли населення Філядельфії почуло перше речення Декляраціï Незалежности. Джон Ворнер, директор АРБА, в журналі „Байсентеніял Таймс" закликає всіх громадян ЗСА взяти участь у відзначенні 200-річчя цієї події, заявляючи: „Нехай звук кожного дзвона в країні проголошує наші свободи та символізує нашу єдність".

АРБА та її стейтові і місцеві комісії рівнож повідомили, що готові послужити організаціям і громадам порадами щодо відзначування 200-річчя Американської Незалежности також іншими церемоніями, які відбувалися б в той самий час, коли по цілій Америці звучатимуть дзвони.

АРБА також радить, щоб 4-го липня рано в усіх церквах ЗСА відправлялися Богослуження в намірені ЗСА та американського народу і щоб усі американці в той час застановилися над минулим, теперішнім і майбутнім ЗСА, зокрема, над свободою релігії в Америці.

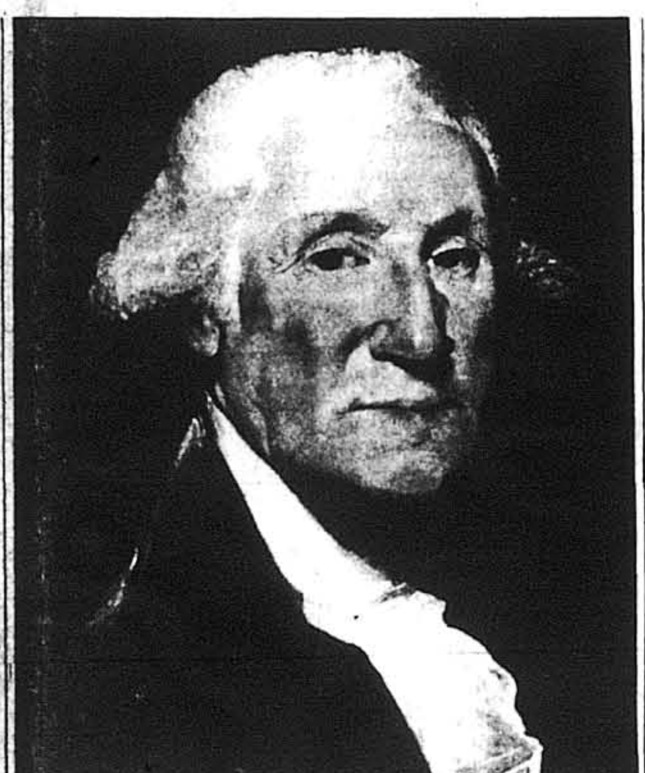
Окремі громади можуть заплянувати відчитання тексту Декляраціï Незалежности. Добре було б, якщо б і відчитання були синхронізовані із відчитанням цього документу в будинку „Індепенденс Голл" у Філядельфії, що відбудеться 4-го липня в 10-ій год. рано (Східній літній час).

В днях 3-го і 4-го липня у всіх стейтах і територіях Америки будуть закопані „часові капсулі" („тайм кепсулс"), в яких будуть поміщені різні документи та інша меморабілія, щоб в 1076-му році мешканці ЗСА могли дізнатися, як в 1976 році американський народ відзначував 200-річчя незалежности своєї країни.

Ню Йорк зустрічає День Незалежности ЗСА

Ню Йорк. — Метрополітальний Ню Йорк, разом з цілою країною, велично святкуватиме День Незалежности ЗСА — Ювілейну Річницю 200-річчя від дня Американської Революції. Від четверга, 1-го липня, верхні 32 поверхи Емпаєр Стейт Білдінґ освітлені різнокольоровими світлами — білими, синіми і червоними і такими ж кольорами освітлені фонтани, розположені поблизу хмаросягу Белнігтон Міллс на 54-ій вул. і 6-ій евеню. На 5-ій евеню між 42 і 57-й вулицями поспішно прибирають будинки і готовлять цю частину до великого свята. Також трьох-кольоровими вогнями освітлені фонтани біля Рокефеллер Центру. Міська ратуша набирає святочного виду. Там, біля ратуші і Баттері парк, відбудеться похід в неділю, 4-го липня, у якому, як відомо, братимуть участь також українці й інші національні групи. Біля 40 етнічних груп виступатимуть у мистецькій програмі в суботу, 3-го липня в Рокефеллер Центрі.

Ню Йорк. — Місцевий Український Ювілейний Комітет 200-річчя ЗСА і 100 річчя Українського Поселення інформує, що українці братимуть участь в загальній параді, яка відбуватиметься тут з нагоди 200-річчя Американської Незалежности. Збірка українських учасників на Парк ровд і Бікман вулиці о год. 4:30 по пол.

GEORGE WASHINGTON — ДЖОРДЖ ВАШІНҐТОН

Перший Президент З'єднаних Стейтів Америки

На Капітолі у Вашінґтоні повіватиме 4-го липня 9.000 прапорів

Вашінґтон. — В неділю, 4-го липня ц. р. о год. 12.01 після півночі 45 додаткових робітників вишикуються на західньому крилі даху Капітолю З'єднаних Стейтів, допомагаючи у піднесенні біля 9,000 зоряних американських прапорів, для відзначення 200-річчя Американської Незалежности. Робітники працюватимуть ланцюгово: розпаковуватимуть поданий їм прапор, прикріплять до одного із 20-ох маштів, підтягнуть прапор до самої гори, тоді стягнуть і знову зложать до призначеного пуделка. Цим пакованням - розпаковуванням і вивішуванням прапорів в особливий спосіб вшановують поодинокі організації, школи, ветеранські товариства і поодинокі американці через своїх сенаторів і конґресменів День Незалежности Америки, бажаючи, щоб хоч раз в житті їхній прапор, їхньої організації і ними закуплений, повівав з машти Капітолю З'єднаних Стейтів Америки. Цією т. зв. „конґресовою операцією" вивішування прапорів керує пані Христина Бенза. Після вивішення прапора пані Бенза знову повертає прапор сенаторові чи конґресменові, який доручив їй для вивішення. Треба пригадати, що вивішення прапорів в дні 4 липня може відбуватися тільки за посередництвом законодавців, тобто сенаторів і конґресменів. Цей гарний патріотичний звичай триває вже від 1937 року. З огляду на вимогу громадян і організацій, управа Капітолю була змушена вмонтувати додаткові машти, щоб задовольними якнайбільше громадян, які бажають, щоб їхній прапор хоч одну хвилину повівав на Капітолі. В минулому році 34,294 прапори були в такий спосіб завішені на Капітолі.

Королева Англії приїде до ЗСА

Вашінґтон. — У вівторок, 6-го липня ц. р. до З'єднаних Стейтів Америки приїжджає королівською яхтою, яку обслуговує 267 офіцерів і матросів, королева Єлисавета II з мужем принцем Філіппом. Корабель королеви причалить до пристані у Філядельфії 6-го липня у пополудневих годинах, звідки королівська пара перелетить гелікоптером до Вашінґтону, де 7-го липня відбудеться офіційне прийняття і обід в Білому Домі. Опісля короле Білому Домі. Опісля королева Єлисавета II відвідає ще Ню Йорк, Бостон і університетське місто Шарлотенсвілл у Вірджінії. Потім англійські гості повернуться до Філядельфії, звідки поїдуть своєю яхтою до Канади, де королева Єлисавета відкриє 17-го липня олімпійські ігрища в Монтреалі.

Королева Єлисавета II, це прямий нащадок англійського короля Джорджа III, за володіння якого відбулася 200 років тому Американська Революція, у висліді чого була проголошена Незалежність З'єднаних Стейтів Америки. Тому, що королева Єлисавета рахується духовим лідером Великобританії, її приїзд до ЗСА в році відзначування тут 200-річчя Незалежности розцінюють, як вияв доброї волі англійського народу, якому дуже залежить на приятельській і тісній співпраці з Америкою. Як при інших нагодах інформовано, королева Єлисавета Друга—як це ствердили англійські генеалоги й історики, належить до 30-го покоління великого київського князя Володимира Мономаха.

„Ню Йорк Таймс" згадує про виступ українських мистецьких ансамблів

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс", інформуючи у числі з 2-го липня ц. р. своїх читачів про заплянові святкування в Ню Йорку з нагоди 200-річчя ЗСА, які відбуватимуться у різних частинах міста, згадує також у замітці „В пошані до етнічної різноманітности" про виступ українських мистецьких груп в суботу, 3-го липня в Рокефеллер Центрі, як також про участь пи: українську, африканську, сербську, параґвайську, арґентинську, ізраїльську, шотляндську, фінляндську, ірляндську, норвезьку, італійську, румунську, польську, югославську та багато інших.

Всіх груп, які виступатимуть в цьому дні, газета подає понад 50 і закликає нюйоркчан взяти участь у цьому небувалому мистецькому фестивалі з нагоди 200-річчя Американської Незалежности.

„СВІТ ПОВИНЕН ЗНАТИ, ЩО МИ СТОЇМО ЗА ВОЛЮ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ" — КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ ФОРД В ПРОКЛЯМАЦІЇ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Вашінґтон. — „Як ми святкуємо наше Двосторіччя, то це важливо, щоб ми дали світові знати, що Америка ще дбає, що смолоскип на Статуї Свободи ще ясно палає. Світ повинен знати, що ми стоїмо за волю і незалежність в 1776-му році" — сказано в цьогорічній проклямації Тижня Поневолених Націй, яку видав президент Джералд Форд 2-го липня 1976. Повний текст Проклямації, яку в п'ятницю, 2-го липня рано, безпосередньо перед друком цього числа „Свободи" передав телефоном з Білого Дому д-р Мирон Куропась, спеціяльний асистент президента Форда для етнічних справ, в англійському оригіналі і в українському перекладі звучить:

ПРЕЗИДЕНТ ДЖЕРАЛД ФОРД

ПРОКЛЯМАЦІЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ 1976

видана Президентом З'єднаних Стейтів Америки, Джералдом Фордом

Цього року ми відмічаємо започаткування третього сторіччя, як незалежна нація. Дві сотні років тому наша Деклярація Незалежности проголосила, що „всі люди є створені рівними". В ній сказано, що „всі американці", але охоплено всіх людей всюди. Протягом нашої історії ми повторно демонстрували наше переконання і наше зацікавлення, що всі чоловіки і жінки в світі повинні поділяти повне благословення волі.

Як ми святкуємо наше Двосторіччя, то це важливо, щоб ми дали світові знати, що Америка ще дбає, що смолоскип на Статуї Свободи ще ясно палає. Світ повинен знати, що ми стоїмо за волю і незалежність в 1976-му році так само, як ми стояли за волю і незалежність в 1776-му році.

Основна база американської політики відносно інших націй за два століття залишилася незмінною. З'єднані Стейти піддержують аспірації на волю, незалежність та самовизначення для всіх народів. Ми не погоджуємось з чужим пануванням над будь-якою нацією. Сьогодні ми поновно потверджуємо цей принцип і цю політику.

86ий Конґрес спільною резолюцією, схваленою 17-го липня 1959-го року (73 стаття, 21212) уповноважнює і прохає Президента проголошувати третій тиждень липня кожного року, як Тиждень Поневолених Націй.

Отже тому я, Джералд Форд, Президент З'єднаних Стейтів Америки, оцим призначаю тиждень, який починається 18-го липня 1976, як Тиждень Поневолених Націй.

Я закликаю народ З'єднаних Стейтів Америки відзначити цей тиждень відповідними церемоніями та активностями та закликаю до повної присвяти аспіраціям всіх народів на самовизначення і волю.

В доказ того, я оцим кладу свій підпис в цьому другому дні липня року Божого 1976го та в році двосотому Незалежности З'єднаних Стейтів Америки. Джералд Р. Форд.

CAPTIVE NATIONS WEEK PROCLAMATION 1976

by The President of the United States, Gerald R. Ford

This year we mark the beginning of our third century as an independent nation. Two hundred years ago our Declaration of Independence declared that "all men are created equal." It did not say "all Americans," but embraced all men everywhere. Throughout our history we have repeatedly demonstrated our conviction and concern that men and women throughout the world should share the full blessing of liberty.

As we celebrate our Bicentennial it is important that we let the world know that America still cares, that the torch in the Statue of Liberty still burns brightly. The world should know that we stand for freedom and independence in 1976 just as we stood for freedom and independence in 1776.

For two centuries the fundamental basis of American policy toward other nations has remained unchanged. The United States supports the aspirations for freedom, independence and national self-determination of all peoples. We do not accept foreign domination over any nation. We reaffirm today this principle and policy.

The 86th Congress by a joint resolution approved July 17, 1959 (73 statute 21212) authorized and requested the President to proclaim the third week in July each year as Captive Nations Week.

Now, therefore, I, Gerald R. Ford, President of the United States of America, do hereby designate the week beginning July 18, 1976 as Captive Nations Week.

I call upon the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities, and I urge rededication to the aspirations of all peoples for self-determination and liberty.

In witness whereof, I have hereunto set my hand this second day of July in the year of Our Lord nineteen hundred and seventy-six, and of the independence of the United States of America the two hundredth.

Gerald R. Ford

Американський космічний корабель-ляораторія з українським прізвищем осяде 4-го липня на Марсі

Ню Йорк. — Випущений ще в жовтні 1975 р. американський космічний дослідний корабель - ляораторія з викарбуваним на ньому прізвищем інж. Володимира Назаревича, віцепрезидента компанії Фрайзер, який у співпраці з президентом фірми Джеком Бартелсом виробив т. зв. піролітний графіт, речовину, особливістю якої є сильна відпорність на високі температури, за обрахунками має осісти 4-го липня, в День 200-річчя Американської Незалежности, на Марсі і досліджувати цю прецікаву плянету зблизька. Інж. В. Назаревич, як відомо, студіював інженерію в Купер Юніон та Нюйоркському університеті, а тепер живе постійно в Іст Норвіч, Конн., з дружиною Френсіс і двома дітьми. Родина Назаревичів є членами УНСоюзу у Відділі 267, а сам інж. Назаревич був частим гостем на Оселі УНС Союзівці, де їхні діти відбували літні вакації.

Совєти призналися до порушення договору щодо обмеження зброї

Вашінґтон. — Речники американського уряду повідомили, що ще в березні Совєтський Союз признався, що порушив одну із постанов договору з 1972-го року, яким ЗСА та СССР встановили обопільне обмеження щодо стратегічної атомової зброї. Москва була повідомила Постійну дорадчу комісію, яка має за завдання наглядати над додержанням цього договору, що „з уваги на погану погоду та інші технічні причини" совєтські техніки не могли додержатися постанови, яка зазначує, що за кожну нову інстальовану далекосяжну ракету ЗСА чи СССР мусять протягом 4-місячного реченця роззброїти одну із старших ракет. Таким чином, Совєтський Союз признався, що протягом кількох місяців мав 40 міжконтинентальних ракет більше, ніж дозволяла верхня межа.

УНС У 200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ: „УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК" У НОВІЙ ФОРМІ

Джерзі Сити. До гомону дзвонів по всій Америці, які цієї неділі, 4-го липня, точно о годині 2-ій по полудні в унісон з гомоном Дзвону Волі в Залі Незалежности у Філядельфії сповістять „містові і світові" 200-річчя народження З'єднаних Стейтів Америки, долучується Український Народний Союз своїм посиленим голосом, започатковуючи нове видання свого англомовного „Українського Тижневика" у наполовину зменшеному форматі, але вдвоє збільшеному об'ємі та окремо від щоденника. Перше видання цього тижневика в новій формі вже появилося точно з датою 200-річчя Американської Незалежности, 4-го липня 1976. Починаючи від цієї дати, „Український Тижневик" тепер уже друкуватиметься кожного четверга з датою неділі та висилатиметься поштою вже в п'ятницю.

Ці зміни у видаванні англомовного „Українського Тижневика" переводиться на рекомендацію минулої Конвенції та згідно з рішенням Головного Уряду Українського Народного Союзу порядком постійно збільшуваної і поліпшуваної служби цієї найстаршої і найбільшої української установи у вільному світі її членам та українській громаді і українській справі, відповідно до кожночасних потреб і умовин. Оформлення першого числа „Українського Тижневика" у зменшеному форматі і збільшеному об'ємі ще не є остаточне і воно поступово вдосконалюватиметься, як щодо самого оформлення заголовної та дальших сторінок, так і добору матеріялів, мавши на увазі зокрема молодшу нашу ґенерацію, академічну молодь та взагалі англомовного читача. Окремі сторінки тижневика будуть присвячені нашим найменшим, включаючи матеріяли з дитячого журналу „Веселка" в англійському перекладі та лекції української мови. Подаватиметься поширені інформації про життя наших громад, успіхи нашої молоді, більше вісток з України, зокрема таких, що відносяться до української молоді, україніку в американських, канадських та інших не - українських публікаціях, переклади з клясичної і новітньої української літератури тощо. Незмінними залишаються в тижневику світоглядово - ідейні настанови і напрямні. Відгомін і голоси читачів щодо цих змін допоможуть в дальшому розвитку та в остаточному оформленні цієї важної публікації в новій формі, чим УНСоюз відзначає 200-річчя Американської незалежности та започатковує друге сторіччя українського поселення в цій країні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Боже, благослови Америку!

„... Ми вважаємо за самозрозумілі істини, що всі люди створені рівними; що Творець обдарував їх певними невід'ємними правами, до яких належить Життя, Воля і здобування Щастя ..."

Ці „самозрозумілі істини" проголосили „містові і світові" батьки-основоположники З'єднаних Стейтів Америки точно двісті років тому, справді вікопомного дня 4-го липня 1776-го року, започаткувавши цим Американську Революцію, яка на протязі минулих двісті років вчинила найбільшу в історії революцію в світі. Це тому, бо вона, ця Революція, здійснила в Америці ті названі в Декляраціі Незалежности самозрозумілі істини: Життя, Воля і здобування Щастя!

Світовий засяг Американської Революції в такому її розумінні та символом якої став Джордж Вашінґтон, чи не найбільш промовисто висловив наш національний пророк Тарас Шевченко, написавши в 1857-му році про прагнення й українського народу: „...Коли ми діждемось Вашінґтона з новим і праведним законом? А діждемось таки колись!"

Двісті років Волі створили „Американське Чудо", про яке 31-ий президент ЗСА Герберт Гувер писав:

„Америка значить далеко більше, як континент між двома океанами. Це більше, ніж гордість військової могутности та слава у війні чи перемозі. Це значить більше, ніж широкі простори фармів, величезні фабрики і копальні, чудові міста чи мільйони автомобілів і радіоприймачів. Це більше, ніж традиція величезної струї на захід з Европи, що започаткувала здобуття континенту. Це більше ніж наша література, наша музика, наша поезія. Все це мають також інші нації. Але ми маємо додатково те невловиме, що його не можна описати, бо воно є в особистому досвіді і житті кожного з нас ... Значення нашого поняття АМЕРИКА випливає з одного чистого джерела. В душі Америки є воля думки і душа в людині. Тільки тут широко відкриті вікна, через які вливається соняшне світло людського духа. Тільки тут людська гідність не є мрією, але більшим досягненням ..."

Двісті років волі створили це Американське Чудо. Україна й український нарід можуть бути горді з того, що й їх сини і дочки, яких лиха доля виганяла з рідного краю „в світ-заочі" та які знайшли не тільки притулок, але й рівні з усіми іншими поселенцями необмежені можливості в цій країні волі, дали і свій вклад, вклад свого серця, свого ума і своїх рук в те, щоб ця країна стала „Чудом".

До гомону дзвонів, який Четвертого Липня в Америці та в багатьох інших країнах вільного світу привітає З'єднані Стейти Америки з двістіріччям їх народження і волі, не долучиться гомін дзвонів в Україні, яка все ще жде „свого Вашінґтона з новим і праведним законом". Але в тому Дні цілком певно з сердець в Україні, як і з кожного українського серця в Америці полине тиха молитва: БОЖЕ, БЛАГОСЛОВИ АМЕРИКУ!

Починаючи нове століття

„Пам'ятаймо про минуле — будуймо майбутнє!" — під цим кличем проходить теперішнє відзначування 200-річчя Американської Революції. Під цим кличем і ми, українці в Америці, відзначаємо 100-річчя першого нашого масового поселення в цій країні волі та необмежених можливостей для всіх.

Ми бо, як українці і як американці, маємо справді про що пам'ятати. Початки українського поселення в цій країні були так само трудні і небезпечні та позначалися тими всіми прикметами „здобування нових обріїв", що записані в історії Америки. І так, як справжні початки сьогоднішніх З'єднаних Стейтів Америки почалися після їх народження 4-го липня 1776-го року, так і справжня історія Американської України почалася від народження Українського Народного Союзу в день батька цієї країни, Джорджа Вашінґтона, 22-го лютого 1894-го року, що було втіленням ідеї, видвигненої „Свободою", яка появилася пів року раніше.

Гасло 200-річчя Американської Революції: „Пам'ятаймо про минуле — будуймо майбутнє!", в найширшому українському розумінні того слова, було ідейною базою всієї активности Українського Народного Союзу від самого початку його існування. До суто американського розуміння цього гасла в нас долучується також українське розуміння: пам'ять про велику, тисячолітню історію України та наше бажання і наш обов'язок допомогти нашому українському народові діждатись „свого Вашінґтона з його праведним законом".

З такою пам'яттю про минуле і з думкою про майбутнє Український Народний Союз 43 роки тому, в 1933-му році, до свого офіціяльного органу в українській мові, щоденника „Свобода", додав англомовний „Український Тижневик", а 23 роки тому дитячий місячник „Веселку". Обидві ці додаткові публікації Українського Народного Союзу відіграли преважливу, в багатьох випадках рішальну ролю власне під знаком і для того: „Пам'ятаймо про минуле — будуймо майбутнє!".

Сьогодні, в 200-річчя Американської Революції та в 100-річчя на свій лад „Української Революції" в Америці, Український Народний Союз, пам'ятаючи про минуле та з думкою про майбутнє, започатковує та дає в руки українському й американському читачеві змінений не тільки формою, але й поширений змістом „Український Тижневик", який тепер уже появлятиметься окремим виданням в наполовину зменшеній формі і рівночасно вдвоє збільшеній величині. Перше число цього нового видання „Українського Тижневика" появляється точно у 200-річчя Американської Незалежности з датою 4-го липня та дальше появлятиметься кожного тижня з датою неділі.

Зайво згадувати, що ця зміна у видаванні „Українського Тижневика" зв'язана з поважним додатковим трудом і додатковими коштами. Їх бере на себе Український Народний Союз порядком своєї служби своїм членам і своїй громаді та народові, започатковуючи цим свій новий вклад у третє з черги сторіччя Незалежности З'єднаних Стейтів Америки та друге з черги сторіччя Американської України.

Лев Яцкевич

ВІД КОЛОНІЇ ДО ІМПЕРІЇ

В тому самому році, коли Катерина II по зруйнуванні Запоріжжя роздавала запорізькі землі московським вельможам, 56 представників американських колоній зустрінулися у Філядельфії, щоб вчинити акт державної зради проти Його Величности англійського короля Джорджа III.

Документ, що кожен з тих представників власноручно підписав, в пропам'ятний день 4 липня 1776 р., становив проголошення незалежности молодої американської республіки (ЗСА) та індивідуальної свободи кожного її мешканця.

Нова американська республіка складалася з 13 колоній, розташованих 100-милевим поясом вздовж побережжя Атлантійського Океану, від Мейну до Джорджії. Це була своєрідня держава, що начисляла 2,5 мільйона мешканців, між якими не було ні вбогих ні багатих. Історія Америки — історія постійного росту і змін. Першим етапом росту було поширення американської території на „Дикий Захід", або т. зв. „Фронтірс", що починався дослівно на західніх границях з'єднаних колоній. „Фронтірс" становили густий, непрохідний ліс, повний Індіян та диких звірів. В ту пущу йшов перший американський піонер з жінкою, коровою та сокирою в руках. Здобування нової території та поселення на ній було небезпечним та до деякої міри очайдушним звданням, яке вимагало від поселенців великої сили, снаги та відваги. Тим прикметам мешканців молодої американської республіки й европейських емігрантів, що приїжджали до Америки за волею та землею, завдячують ЗСА поширення своєї території від Атлантику до Пацифіку за несповна 100 літ. В тому часі в Европі культура виявляла буйний розквіт. Людвіґ Бетговен скомпонував свою Першу симфонію, в Римі побудовано оперовий театр, а великий французький різьбар Дж. А. Гудон зробив погруддя Вольтера, Мольєра та Руссо. В Англії Джеймс Ватт винайшов парову машину, яка створила Індустріяльну революцію, позначену переходом сільського господарства та хатнього промислу до фабричних міст.

В американських колоніях Англія не дозволила на розвиток промислу, але подих Індустріяльної революції дав початок його бурхливому розвиткові в новоствореній республіці, що не тільки дігнала, але й перегнала Европу.

Вистане згадати такі прізвища, як Роберта Фультона (винахідника парового судна), Фича, Оливера, Івенса та Стівенсона, що дали основу розвитку американського парового судноплавства та залізниці, Кира МекКормика, винахідника механічної жниварки, та Ілай Вітні, винахідника машини до чищення бавовни. Цей спонтанний розвиток американського промислу перервала Громадянська війна (1861-1865). З тієї війни ЗСА не тільки вийшли переможно ,але стали сильнішими й потужнішими. Громадянська війна (між Північними та Південними Стейтами) вимагала не тільки багато людських жертв, але й великої кількости воєнних матеріялів, яких молода американська держава не була в спромозі постачати. Справа постачання перейшла в приватні руки спекулянтів, що доробилися на війні фантастичного майна. так повстала в ЗСА нова верства мільйонерів - капіталістів, яким Америка завдячує свій дальший ще більш бурхливий розвиток та метаморфозу з рільничої країни до високопромислової.

Доба між 1865 і 1900 роками, це в першій мірі доба самодіяльних винаходів, що створили Америці небувале багатство та піднесли життєвий стандарт її мешканців. Маю тут на думці такі винаходи, як телеграф (Морзе), електричну жарівку (Едісон), телефон (Белл), фотографічну плівку (Істман) вульканізацію ґуми (Ґудір), літак (брати Райти), радіо (Марконі), машинку до писання (Ремінгтон), швальну машину (Гсв), спальні вагони (Пулмен), вагони - рефриджерейтори (Тіффані), залізничу повітряну гальму (Вестінггавз) і т. д., і т. п.

По Першій світовій війні наступає монополізація промислу та розвиток двох нових ділянок індустрії, що заволоділи не тільки Америкою, але цілим світом. Идеться про автомобільний та фільмовий промисли. Одночасно в тому часі ЗСА стають найбільшим експортером пшениці та сталі у світі.

Але справжню революцію в американській технології спричинила Друга світова війна винаходом телевізії, радару, компютора та атомової бомби. Та ЗСА стає не тільки технологічною, але також науковою потугою. Американські учені, що досі навчалися від Европи, кожного року одержують щонайменше 2 нагороди Нобеля, витискаючи поволі німців, французів і англійців. Колись найбільш знаною високою технічною школою був Шарльотенбурґ у Берліні, а найбільшим університетом — Сорбона в Парижі; сьогодні їх місце зайняли „M. I. T" та Гарвардський університет. Часто можна почути між українцями дискусії на тему низької культури американців. Тим людям слід пригадати, що в ЗСА друкується найбільше книжок, журналів і газет та найбільшим тиражем у світі. Немає жадного сумніву, що хтось ті всі книжки мусить читати. Або така інституція, як „Фрі Лайбрері", де безкоштовно може кожний поширити своє знання в ділянці науки, мистецтва, журналістики та музики. Чи існує щось подібного в інших державах вільного світу? Але найбільшим осягом в ділянці технології, а головно електроніки, слід вважати вичалення людини на Місяць (1969) американською федеральною агенцією НАСА. Цей осяг не має паралелі в історії людської цивілізації та становить справжній лавровий вінок на скроні американської імперії.

В перше сторіччя незалежности ЗСА (1876) була влаштована у Філядельфії світова виставка, що була показником осягів американського промислу й американської технічної досконалости. Символом тієї виставки була велетенська парова машина Корліса, потужністю 1,600 кінських сил, що постачала погін для усіх машин, виставлених на тій виставці.

В своє 200-річчя американський уряд вичалив минулого року дві дослідні ракети Вікінґ, з яких одна має осісти на поверхні Марса в дні 4 липня ц. р., набрати пробку марсіянської землі та, зробивши на місці її хімічну аналізу, переслати на землю вістку про те, чи на

(Закінчення на стор. 4-ій)

Любов Коленська

З РОДУ В РІД

Двісті років — це великий час... Особливі події, що діялись у тому сегменті часу, та просто казково-фантастичні і неймовірні обставини вирощували індивідуальності — з великою витривалістю, завзяттям, готові в кожній хвилині боротися за своє і за своїх близьких життя. Тодішні жінки, які здебільша до цих пір жили в достатках і вигодах, поселюючись на Півдні Америки і натрапляючи на труднощі, „зуміли все ж таки пристосуватись до обставин і бути справжніми піонерками", як про них розповіла жінка покійного президента Линдона Б. Джонсона, леді Бирд Джонсон, н асторінках квітневого видання журналу „Мек Колл'с", у статті „Піонерський дух". Вона також сказала, що характер цих жінок і приклад способу їхнього життя мав великий вплив на кожне пізніше покоління.

Сто років тому, Південь і Південний Захід Америки, Алабама і Тексас, були дикими, майже не заселеними теренами. У цей час із шаленою швидкістю розповсюджувалася жовта гарячка, малярія і тиф, про що свідчать малі гробівці на цвинтарях Півдня. У Тексасі нападали ватаги індіян, тримаючи авесь час населення у постійній тривозі і напруженні. Люди тоді жили віддалені один від одного милями дороги, самотньо і відокремлено, в тузі за товариським життям і приязню. Якщо заходила потреба допомоги, єдиним посередником був малий, звичайно, хлопчина, якого саджали на коня, щоб він привіз найближчого сусіда.

Оповідання про ці бурхливі часи не затратилися, вони йшли з роду в рід. Про них знають дві внучки леді Бирд Джонсон, які називаються точно так, як їхні прабабуні — Люсінда Деша Робб і Ребека Джонсон Нуджент. Еліза, бабуня Линдона Джонсона, брала на одне коліно його, а на друге Аву Кокс і часто розповідала їм неймовірні, здавалося, леґенди. Вони слухали її оповідань і подивляли бабусиних героїв - жінок, в яких була витривалість, великий оптимізм, любов і посвята для своєї родини та незвичайна зарадність.

Одне з цих оповідань, — це про Елізу Дешу Бантон Джонсон і її переживання при зустрічі з індіянами. На місті тодішнього поселення її родини є Національний Парк і далі стоїть їхня, сьогодні відреставрована, хатина з тесаного дерева, що її відвідують тисячі туристів, яким розповідають про події цих давніх часів.

Оповідання про Елізу Джонсон починається з цього часу, коли в 1867 році в гористі терени Джонсон Сиґі, Сем Джонсон привіз свою наречену з Кентакі. Випещена родиною, в якій були гу-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Софія Наумович

НАУКА І МИСТЕЦТВО В ЧЕСТЬ С. ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ

(3)

У дискусії д-р Е. Райс відповів ще на деякі запитання: він знає про денікінський клич: „Бий жидів, спасай Росію!". Його власна діяльність іде в напрямі наближення керівних жидівських і українських кіл, що й робив колись В. Жаботинський, коли писав про українсько - жидівську дружбу. Але коли він сам читав в Ізраїлі лекцію на цю тему, то ліві жиди були проти. Найкраще б таку діяльність зближення розгорнути в Америці, бо там і цих і тих багато. Голда Меїр пише в своїй книжці проти українців, бо вона ліва. У 19-му столітті вже майже не було антисемітизму, а тепер він всюди повернувся, бо жиди брали участь у московській революції, сподіваючися вільного розвитку для свого народу. Але вони злочинно помилилися. Таким людям як Бела Кун у Мадярщині, або Дейч в Україні — немає прощення! Це визвало антипатію до жидів. Ще й тепер, коли жиди виїжджають з СССР, — між ними багато провокаторів... Що ж до нападу на Бібліотеку ім. С. Петлюри в жидівській газеті „Друа де вівр", то їм треба відповісти у французькій пресі, а не тільки в українській.

Були теж відгуки на доповідь д-ра В. Косика. Проф. Кульчицький був тим, який перекладав французькою мовою статут для Галичини; в ньому була низка вимог, на які поляки йшли, перед признанням їм Радою амбасадорів протекторату над Галичиною. Пізніше, — всім відомо, як воно було... През. М. Лівицький заявив, що це большевики розпускали такі чутки, немов би „Петлюра зрадив Галичину, віддаючи її полякам", а тимчасом, у моменті підписання т. зв. „Варшавського договору",— ціла Галичина вже була в руках поляків, а український уряд не мав уже ні клаптика української території. Крім того, цим договором хотів Петлюра пробити вікно на Захід, до Антанти, з якою поляки були зв'язані, та, на жаль, це йому не вдалося ...

Конференція закінчилася так, як розпочалася: при по вінця набитій залі, бо кожна тема й кожний промовець викликали зацікавлення. Накінець промовці з залі орекли, що ці науково опрацьовані доповіді треба видати збірником, що й буде найкращою пам'яткою у 50-річчя смерти Симона Петлюри.

Усі присутні, а з ними свіжоприбулі та місцеві українці, зібралися о 8-ій год. вечора цього ж дня у залі „Аджар", що знову ледве могла вмістити присутніх. На програму склалися виступи двох хорів — паризького й утрехтського, та дві інструментальні точки, натомість бракувало вокального сольо чи дуету.

Мішаний хор під управою В. Дратвінської мав щастя виступити першим з двома точками: „Слава героям" — Сметани, та „Єднаймося" — кантата К. Стеценка з сопрановим сольо Одарки Мазурик. Обидві точки хор проспівав задовільно, хоч і видно було деяку недопрацьованість і незіспіваність хористів.

Ці недотягнення загубилися, коли виступив Голляндський хор з Утрехту під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича, який зумів із цих чужинців викресати такі іскри хорового мистецтва, які до найменших нюансів передали не тільки красу, але й духа української пісні. У цьому безперечна заслуга дириґента, але додаймо, що також пильність і точність чужинців.

Ми мали нагоду чути цей хор перед багатьма роками і прирівняти його з його теперішнім, майже завершеним станом, — якому вельми сприяла поїздка хору до українських поселень Америки й Канади, — і ствердити, що Голляндський хор під управою д-ра Мирослава Антоновича дійшов до вершин. Це вміли належно оцінити самі голляндці, які слідкують за розвитком і досягненнями їхнього хору завдяки єдиному українцеві — їхньому дириґентові. Йому надала голляндська королева звання лицаря, а хор дістав різні почесні грамоти від СКВУ, від міста Ню Йорку, золоті ключі з різних міст, Патріярше благословення від Кардинала Йосифа Сліпого, безліч подяк і привітань, та зокрема, голляндською мовою видану брошурку з історією хору, світлинами св. Софії й історією української Церкви. Усе це наслідки невсипущої й наполегливої праці хору та його дириґента, нашого земляка, д-ра Мирослава Антоновича — у їхнє 25-річчя. Хор „народився" 1951 р., після розв'язання хору українських питомців у Кулемборґу, що перші, під цим самим дириґентом, показали голляндцям красу українського обряду й пісні.

Зайво додавати, що всі точки, які виконав хор у Парижі: „Журавлі", „Прометей", „Ой, зійшла зоря", „Ой, Морозе", „Сонце заходить" „Та забіліли", „Де срібнолентий" і „Закувала та сива зозуля", публіка сприймала з захопленням, зворушенням і киданням квітів на сцену, та з безмежною вдячністю і подивом для дириґента.

Святочні промови, тексти яких уже появилися у пресі, виголосили українською мовою ред. Олег Штуль, а

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Марсіяни надходять!

Саме в той час, коли ми наближаємось до апогея ювілейних святкувань 200-річчя Американської Незалежности — 4-го Липня, саме в той час, коли відкривається вакаційний сезон на Союзівці та в інших наших оселях, саме в той час, коли маестро Еко з синами готовиться відкриття в Гантері небувалу досі виставку картин, присвячену 100-річчю вашого поселення в цій країні, — в той же час наспіли до нас вісті, що можуть сповнити тривогою кожне українське, американське і, взагалі, людське серце:

— Марсіяни надходять!

Першу вістку про цю апокаліптичну подію приніс на політичний перелаз до клюбу „Лис Микита" в Ню Йорку патріот, котрий звичайно контентувався скачем „на скалах", — цим разом, однак, виявив таке збентеження, що трахнув дубельтову водку!

— Панове - друзі! — скрикнув, — чи ви читали вчорашню „Ґвязду Полярну"?.. Марсіяни роблять анґріф на Америку! Якась пані Лінкольн з Вашінґтону скликала конференцію, на котрій заявила, що не пізніше 4-го липня цього року зачнеться інвазія марсіян на З'єднані Стейти Америки. Що вона, ця пані, є в контакті з мешканцями плянети Марс і від них довідалась, що їхні космічні кораблі вже знаходяться в дорозі до Америки. Вона показала газетярам кольорові фотознятки Молочної Дороги, на яких видно якісь темнаві крапки чи цятки, і та вар'ятка, уявіть собі, твердить, що це є „кораблі" марсіян, що спускаються нам на голову!

— Хвилиночка, пане - товаришу, — заспокоїв його пан меценас ,аматор німецького пива, — а скажіть, будь ласка, чого ви так хвилюєтесь?.. Не вас же одного атакуватимуть марсіяни, а всіх нас, цілу Америку. Що буде людям — те й буде вам.

— Пане меценасе! — перехрестився патріот, — ось, ви дивіться, я Христом-Богом клянуся перед вами, що ц не про мене йдеться, а про мою жінку! Це вона вичитала в „Ґвязді Полярній" цю ідіотичну новинку і після того напав її такий страх, що вночі не може спати! Буває, ціліську ніч просидить коло вікна, вдивляючись через льорнетку в небо, ніби в ці таємничі крапки чи цятки, що мали б бути марсіянськими космічними кораблями, — чи далеко ще вони і чи не пора вже втікати до Канади!

На політичному перелазі залягла хвилина тиші, що її врешті перебив „представник" ливанської амбасади такими словами:

— Дорогий земляче, ви, бачу, опинилися в такій ситуації, що — або ваша дружина мусить розлучитися з „Ґвяздою Полярною", або ви — з дружиною!

Ікер

Михайло Сосновський

НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ

Деякі питання етногенези української нації

IV

Цей процес, однак, не поширився на північні і північно-західні території Київської держави де ніколи не переставали жевріти, а то й розвиватися, як у випадку Новгорода і Полоцька, відосередні тенденції, що випливали з відмінного етнічного підложжя. Як засвідчують історичні пам'ятки, ніколи, за весь час існування Київської держави не дійшло до перетоплення всіх східньослов'янських племен з додатком деякого числа неслов'янських груп, в одну етнічну спільність. Найвимовнішим свідоцтвом цього є факт, що за час існування Київської держави назва "Руська земля" не прищепилася на північних і північно-східніх землях, які у Київській державі лишилися до самого кінця "зовнішніми" територіями, політично залежними від Києва, але без того, щоб серед їх населення розвинулося почуття тісного зв'язку з Києвом. Мало того, коли ідея спільности Галицького князівства та Волині з Київським руським ядром остаточно перемогла на початку XIII ст., то якраз тоді завершився розрив між південною частиною Київської держави та її північчю та північним заходом.

Наскільки важливою для Київської держави була сама ідея "Руської землі", засвідчують політичні і літературні твори з доби роздрібнення цієї держави з часів княжих міжусобиць, коли вже навіть почуття кровного споріднення між членами династії Рюриковичів почало практично заникати. У ці важкі і часто трагічні для Київської Руси часи єдиним елементом, що ще втримував живу думку про єдність Київської держави, поминаючи факт збереженої церковної єдности у формі Київської митрополії, була власне ідея "Руської землі", до якої постійно відкликалися окремі автори і якій найвимовніший вислів дав невідомий автор *Слова о полку Ігореві*, співаючи давнім "князям славу" і засуджуючи політику сучасних йому князів, через крамоли яких "вѣци человѣкомь скратишась", а "погании съ всѣхъ странъ прихождаху съ побѣдами на землю Рускую".[11]

Ці відклики до "Руської землі", до єдности стають провідним мотивом писань того часу, починаючи від записаних літописцем слів Ярослава Мудрого, "самовластеця Русьстѣй земли", коли він ділив державу між своїми синами. Закликаючи їх жити у згоді і братній любові, Ярослав перестерігав синів перед взаємною боротьбою, бо в цей спосіб погублять Руську землю, "землю отець своихъ и дѣдь своихъ, юже налѣзоша трудомь своимь великымъ".[12] В обличчі щораз то сильніших нападів половецьких орд на Русь бояри звертаються до князів Володимира Мономаха і Святополка, закликаючи їх припинити міжусобиці і стати на оборону своєї Руської землі: "Почто вы распря имата межи собою? А погании губять землю Русьскую. Послѣди ся уладита, а нонѣ поидита противу поганым любо с миромъ, любо ратью".[13]

На переломі XI і XII ст. ідея єдности Руської землі продовжувала бути важливим мотивом політичних заходів князів, але з смертю Мстислава Володимировича в 1132 році прийшов час остаточної переваги реґіональних сепаратизмів у формі князівств-вотчин. Клясичним прикладом політичної кризи в Київській Русі був з'їзд князів у Любечі 1097 року з "цілуванням хреста" і зобов'язанням припинити міжусобиці та осліплення теребовельського князя Василька Ростиславича безпосередньо після закінчення з'їзду, на якому князі говорили: "Почто губим Русьскую землю, сами на ся котору [распри] дѣюще? А половци землю нашю несуть розно, и ради суть, оже межю нами рати. Да нонѣ отселѣ имемся въ єдино сердце, и блюдем Рускыѣ земли".[14] Коли на той час ще не прийшло до поглиблення і загострення внутрішньої боротьби, то це сталося тому тільки, що серед численної вже династії Рюриковичів знайшлося ще двоє князів, які зуміли стати на сторожі загальноруських державних інтересів, а навіть об'єднати у своїх руках майже 3/4 всієї території Київської держави. Володимир Мономах і його син Мстислав зупинили на понад 30 років процес розкладу Руси, але не змогли вже його відвернути.

(Кінець).

11 *Слово о пльку Игоревѣ та його поетичні переклади і переспіви*. Видання підготував Леонід Махновець (Київ в-во Наукова думка, 1967), стор. 106, 108

12 *Повесть временных лет*, т. I, стор. 108

13 Там таки, стор. 143

14 Там таки, стор. 170

Відбувся Третій Всеодумівський З'їзд Старших виховників ОДУМ-у

У днях 28-го-30-го травня ц. р. в Клівленді, Огайо, за приписами нового статуту відбувся третій Всеодумівський З'їзд Старших Виховників ОДУМ-у. Господарями цього з'їзду були Філія ОДУМ-у в Клівленді, головою якої є Лідія Клепач, і Відділ ТОП-у, головою якого є В. Пономаренко. Організація й переведення всіх частин з'їзду добре зорганізовано за що, очевидно належиться подяка головним керівникам, а також всім членам Філії і ТОП-у, які вклали працю.

З'їзд складався з трьох частин: організаційної, ідеологічної і розвагової.

Організаційна частина

Більшу частину першого дня з'їзду присвячено організаційній частині. У звітах, складених головою ЦК — д-ром Ю. Криволапом, головою Г. Р. Коша СВ ОДУМ-у ЗСА — д-ром А. Лисим, головою Г. Р. Коша С. В. ОДДУМ-у Канади — О. Харченком, а також головами головних Управ ТОП-у Канади і ЗСА І. Данильченком і В. Григоренком, спеціяльну увагу звернено на наші неуспіхи. „Наша праця муравлина", як сказав один зі звітодавців, „часами з помилками, але ми старасмося виконати свої обов'язки за нашими можливостями". ОДУМ сьогодні займає ясне становище в цілості українського суспільства, не залишаючися замкненими в самім собі. Ми маємо відвагу звернути увагу на наші недоліки, що означає, що ми готові ті недоліки направити. В останньому часі поважно збільшився стипендійний фонд ім. Павлушкова, завдяки наполегливій праці ЦК ОДУМ-у і жертвенності українського громадянства. Видано прекрасну збірку поезій кол. члена ОДУМ-у М. Ситника — „Цвіт Папороті".

ОДУМ, як цілість, сьогодні активний в церковному, політичному й суспільно-громадському житті українців, перебуваючих поза межами України. Найактивнішими комісіями, які існують при ЦК ОДУМ-у, виявились ідеологічно - проблематична, головою якої є О. Коновал, та методична, головою якої є Ліда Китаста. Заходами ідеологічної комісії протягом останнього року влаштовано два ідеологічні семінари, а також видано матеріяли потрібні для другої одумівської проби. Методична комісія зібрала і впорядкувала багато матеріялу потрібного для виховників у їхній праці з юнними одумівцями. Майно ОДУМ-у також зросло з набутям нової оселі „Україна" в Лондоні, Онтаріо.

Очевидно, незаперечним досягненням організації ОДУМ-у є безперестанне видавання офіційного органу ЦК ОДУМ-у „Молода Україна". В цьому році святкується 25-ліття існування журналу „Молода Україна". Щорічні одумівські зустрічі також набувають популярности серед молоді й старших. Цьогорічна зустріч запляновано в Днях Праці на оселі „Україна" в Лондоні, Онтаріо.

Під проводом голови оселі М. Співака відбувається інтенсивна розбудова оселі, включно з розбудовою великої репрезентативної залі, яка може бути чинна протягом цілого року.

Ювілейний збірник для відзначення 25-ліття існування ОДУМ-у також вже є в кінцевій стадії приготування до друку.

Після звітів відбулася жвава дискусія, в якій брала активну участь переважна більшість учасників. Кожен дискутант старався виявити наші недотягнення і водночас додавав поради і побажання до майбутньої діяльности ОДУМ-у.

Перед вибором Президії ЦК ОДУМ-у В. Педенко прочитав пропозиції резолюцій, які будуть пізніше подані до преси. Затверджено проєкт бюджету на наступну каденцію в сумі 10,000 дол. Також прийнято деякі зміни до статут, запропоновані Статутовою комісією.

На закінчення організаційної частини Номінаційна комісія по звіті Контрольної комісії й уділення абсолюторіюм діючій Президії ЦК ОДУМ-у, запропонувала листу до складу нової Президії ЦК ОДУМ-у. Д-р Ю. Криволап, довголітній голова ЦК ОДУМ-у, попросив звільнити його з цього обов'язку з уваги на інші особистого характеру обов'язки. Після деякого часу дискусій і перерви д-р А. Лисий, як голова Номінаційної комісії, запропонував з'їздові листу, яку учасники одноголосно затвердили. Отже, до нового складу Президії ЦК ОДУМ-у на наступні три роки входять: В. Педенко, СВП — голова ЦК ОДУМ-у, М. Мороз, СВП — перший заступник і організаційний референт, О. Шевченко, СВП — другий заступник і референт юнацтва, Ю. Смик, СВП — секретар і О. Харченко, СВП — фінансово - господарчий референт.

Ідеологічна частина

Семінар ідеологічно-проблематичної комісії, яким керував О. Коновал, СВП, включав три головні теми:

1. Асиміляційний процес та як з ним боротися.

2. Наші погляди на мішані подружжя.

3. Школа Українознавства та вживання української мови молоддю.

У семінарі взяло участь вісім молодих одумівців: трьох з них учні середньої школи, інші студенти вищих шкіл.

Л. Ліщина звернув увагу на не цілком відрадний стан українських шкіл, це підтверджуючи достовірною статистикою. Організації і родина можуть допомогти в покращанні ситуації.

А. Шевченко ствердив занепад українських шкіл і занепад вживання молоддю української мови. Провина є і молоді і батьків. Молодь радше бажає висловлюватися англійською мовою, бо їй легше. Молодь, пробувши п'ять днів у публічній школі, часто тратить охоту провести додатковий шостий день на шкільній лавці. Проте, мабуть основна причина це те, що часто самі батьки намагаються говорити до своїх дітей англійською мовою. „Знання української мови є дуже важливий чинник, бо допомагає нам, українцям, розсіяним по цілому світі, залишитися однією українською цілістю".

Д. Якута, обговорюючи проблему асиміляції, спочатку подав філософічний підклад процесу асиміляції. Обставини, серед яких ми знаходимося, доповнюють і приспішують процес асиміляції. „Іде боротьба молодої людини між тим, що сказано вдома, і тим, що говорять і чим живуть його (її) друзі іншого етнічного походження". Найкращий засіб боротьби проти асиміляції це молодечі організації, українські школи, українські кредитові кооперативи, спортові комплекси.

Ю. Смик ствердив, що найсильнішим чинником асиміляції є державні школи, бо молода людина проводить там найбільшу частину свого юного життя. Другий дуже важливий чинник це — брак порозуміння між дітьми й батьками — батьки замало присвячують часу для дискусій зі своїми дітьми. У висліді молода людина зневіряється й відходить. Тут у вільній країні ми маємо необмежені можливості боротьби проти асиміляції. В закінченні він ствердив, що гасло назад до власного ґетто є одним з найсильніших середників боротьби проти асиміляції.

І. Роговський розглядат проблему національного й політичного виховання молоді. Найбільші вартості надбання народу це — можливість політично думати, що є рівнозначним з вмінням незалежно думати и керувати своїми думками. Тому важливо в молодечих організаціях вчити молодь дискутувати, проводити дискусіями й логічно обороняти свою думку.

П. Сандул застановлявся над проблематикою, в який спосіб зберегти молоду українську людину, як укаїнця. ОДУМ, як організація, мусить бути активним в загальному суспільно-громадському житті. Тому конечно треба створити окремі комітети зі спеціяльними дорученнями для поширення ідей організацій і їх вдосконалення. Найкращий засіб зацікавлення молоді це — не йти шляхом накидання силою, але викликанням самозацікавлення.

Проблему мішаного подружжя представляла Валя Петруша, звернувши увагу на те, що хоч і в різних обставинах, проте проблема мішаних подруж так само загрозлива тут у вільному світі й там в Україні. Щоб протиставитися цьому, тут потрібно побудувати нашій молоді сильні духові підстави своєї етнічної приналежности.

Тамара Кошарна, подаючи статистичні дані, ствердила, що переважна більшість осіб українського походження байдужа до українських справ, це ті, що в своєму юнацькому віці не були членами ніяких українських молодечих організацій. Її погляд в минуле підтверджує, що лише після довгих років вона зрозуміла, чому батьки намагалися переконати й навчити її української мови, українських звичаїв. „Тепер почуваюся гордою за свою національну приналежність, сказала Т. Кошарна. Так вихована молода українська людина не загубиться навіть у світі мішаних подруж.

Підсумовуючи виступи молодих одумівців, можна ствердити, що лише спільні зусилля Церкви, української школи, українських молодечих організацій і родини зможуть зберегти молоду людину від асиміляції і тоді для нас не будуть страшні навіть мішані подружжя.

Спільна вечеря

На закінчення програми з'їзду відбулася зустріч молоді зі старшим громадянством. На цю зустріч прибуло понад 500 осіб. Програма вечора була багата й різнородна, а нею дуже добре проводив О. Харченко, СВП, час то переплітаючи її влучними жартами. Беручи до уваги рік С. Петлюри, на цій зустрічі виголошено доповідь на тему: „Ідеї С. В. Петлюри у формуванні української державности". Промовець, О. Шевченко, СВП, підкреслив, що обсервуючи дії й творчість С. Петлюри легко можна зауважити його одну провідну думку, одну ціль. „Ця ідея — це концепція української державної незалежности нової доби. Ця ціль — це довершення національного чину у формі модерної народної республіки".

Із палкими промовами виступали попередній голова ЦК ОДУМ-у д-р Ю. Криволап, СВП, і новообраний голова ЦК ОДУМ-у В. Педенко, СВП, заохочуючи до ще більшої праці в ОДУМ-і для добра українського народу.

Перед приступленням до мистецької частини програми, на заклик Л. Ліщини, СВП, переведено збірку на підтримку акцій оборони В. Мороза. У висліді присутні склали понад 600 долярів.

Мистецька частина

Цю частину віддано в руки молодшим одумівцям. Керівником цілої програми був виховник Юного ОДУМ-у Ю. Китастий, майбутній український гуморист.

Скінчилися промови й полилася чарівна мелодія прекрасного „Київського вальса" з-під струн ансамблю бандуристів з філії ОДУМ-у Гошен-Ельгарт, Індіяна, під керівництвом М. Дубінін.

Змінилася декорація й на сцені появився зі співом дівочий гурток „Червона Калина" клівлендської філії. Ігор Махлай захоплював і зворушив публіку декламацією вірша, присвяченого Головному Отаманові С. Петлюрі. А слухати дует бандуриста-віртуоза П. Китастого, СВП, і тенора П. Писаренка – то це вже справжня насолода. Гордо лунали слова в честь Головного Отамана С. Петлюри, а також друга пісня при акомпаньяменті згаданого вище дівочого гуртка „Червона Калина". Для доповнення фолкльору програми, другу частину виповнили народні танці. Дует з Гошен-Ельгарт, хореографія В. Новаченка, виконано гарно.

Перед закінченням програми вечора Г. Середа і Леся Титоченко грали на бандурах.

Танцювальна група з Клівленду на закінчення мистецької частини виконала безсмертний гопак.

Куртина закрилася... Вдарили гучні акорди оркестри, полилася танкова чарівна українська музика. В просторій залі української католицької церкви св. Йосафата учасники зустрічі молоді, старші й найстарші, кожний по своїй уподобі проводив кінцеві хвилини одумівської зустрічі.

Нова Президія ЦК ОДУМ-у ще довго обговорювала різні проблеми. Молодь пішла відпочивати, бо в неділю 30-го травня одумівці в уніформах з прапорами віддали пошану Великому Синові України — Головному Отаманові С. Петлюрі, беручи участь в Богослуженнях і Панахидах в 50-ту річницю його трагічної смерти.

О. Шевченко

Українсько-Американський Горожанський Клюб в південній Філядельфії

Філядельфія (с. г.) — Мабуть, не всі громадяни Філядельфії знають про це, що в південній частині Філядельфії під числом 610 - 612 С. Америкин вулиці, що є недалеко історичного Дзвону волі, міститься один, майже, з найстарших Українсько - Американських Горожанських Клюбів Філядельфії.

Історія того Клюбу є багата і цікава, вона сягає до років, коли до Філядельфії почали прибувати українські емігранти, шукаючи кращої долі ще на початках XIX століття. Згідно записок знаємо, що вже 1900 р. в околиці південної Філядельфії була група молодих українців, які в приватних домах відбували наради і плянували, як зорганізувати свою громаду, а головно знайти „дах на голову" Ентузіясти громадської праці поперше вирішили заснувати перший Відділ УНСоюзу в Філядельфії (тоді ще Руського Народного Союзу). Задуманий плян негайно перевели в життя, заснували 45-ий Від. й Т-во „Любов", до якого вступило 15 основоположників. При Союзовому Відділі негайно засновано читальню „Просвіти", зорганізовано хор, аматорський гурток та школу навчання рідної мови. Все це відбувалося у приватних домах, а коли громада збільшилася, ініціятивний комітет набуття власного дому одержав позичку в УНСоюзі і закупив два доми при 610 - 612 С. Амерікен вулиці, які стали наріжним каменем сьогоднішнього люксусового Клюбу.

Закуплені доми перебудовано на Український Горожанський Клюб, в якому всі діючі організації знайшли приміщення для ведення загально культурної української праці. Не тільки світські установи знайшли там приміщення, Клюб також відступив залю для Богослужб, коли там створилася українська католицька парафія св. Андрея, яка зараз міститься у новій церкві при 427 Пайн вулиці — в історичній частині Філядельфії.

Не зважаючи на довголітню працю Клюбу, оригінальний стейтовий дозвіл на ведення всіх ділянок праці Клюб щойно одержав від стейту Пенсильвенії 1938 року. Сьогодні при живих залишилося ще два члени Клюбу — два свідки, які підписали петицію про отримання згаданого дозволу — чартеру. Тими живими свідками є відомий союзовий і громадський діяч - піонер, колишній головний радний і голова 105-го Від. УНСоюзу, Стефан Слободян і лідер республіканської партії, підприємець власник ресторану при 9-ій і Арч вулицях, Йосиф Онитський.

Доля Українських Горожанських Клюбів є химерна, одні розвиваються добре, а інші із-за браку членів перестають існувати. Така доля і зустріла згаданий Клюб при 610 - 612 С. Амерікен вулиці. Через брак членства Клюб почав занепадати, але завдяки тому, що обрано нову Управу, яка зуміла знайти дорогу до молодого покоління, а головно другого і третього українського покоління, Клюб став знову популярним. Головою Клюбу є відомий громадський діяч Михайло Елько, а секретарем — молодий професіоналіст, власник корпорації „Паблік Екаунтер", Олександер Малофій. Завдяки наполегливій і відданій праці згаданих ентузіястів, приміщення Клюбу відремонтовано, а членство Клюбу лише за один рік перейшло 200 осіб, з яких більшість є студенти або професіоналісти.

У березні ц. р. при Клюбі зорганізовано Український Культурний Осередок, до якого належать члени різних професій. Цей Осередок гратуляційними листами привітали конґресмен Американського Конґресу Йошуа Ельберґ і спеціяльний асистент Президента Америки для Етнічних Груп д-р Мирон Курпопас.

Кожної п'ятниці, суботи і неділі у привітній залі Клюбу поза культурною працею відбуваються товариські забави, під час яких завжди є українська традиційна музика, а також і українські потрави.

Згаданий Клюб є в „серці" історичного місця, а саме околиці проголошення Американської Незалежности тому 200 років, „Індепенденс Голл". В зв'язку з цим Згаданий Клюб має всі вигляди стати одним з найкращих українських Клюбів Філядельфійської Метрополії.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 4.

Г. Пастушенко, Міннеаполіс	$ 100.00
Ю. Ревай, Ню Йорк	22.20
М. Макарчук, Кліфтон	20.00
Е. Арестович, Перт Амбой,	16.20
С. Павлишин, Майпл Гайтс	15.00
М. Дорота, Кінельон	10.00
В. Іваницький, Гадсон	10.00
Д-р І. Книш, Вруклин	10.00
Р. Мандрусяк, Савт Ориндж	10.00
П. Підгородецький, Нюбурґ	10.00
А. Кошельок, Дунканнон	6.00
Л. Ваць, Чікаґо	5.00
С. Вілинський, Філядельфія	5.00
М. Водель, Чікаґо	5.00
О. Вусько, Парма	5.00
І. Вуцяк, Порт Шарльотте	5.00
А. Вус, Ірвінгтон	5.00
Н. Галізів, Чікаґо	5.00
Д-р В. Гарбовський, Ютика	5.00
Архиєп. М. Гундяк, Картерет	5.00
Д-р Я. Гелета, Коледж Парк	5.00
В. Гіна, Ню Гейвен	5.00
о. Г. Ґораль, Філядельфія	5.00
О. Дземюк, Чікаґо	5.00
Ю. Кріль, Джерзі Сити	5.00
М. Кобрин, Голливуд	5.00
П. Когулька, Вруклин	5.00
Ф. Когут, Бруклин	5.00
П. Лагола, Толідо	5.00
І. Левицький, Кентон	5.00
М. Майорчак, Геркімер	5.00
А. Масси, Джерзі Сиѓі	5.00
Е. Матіяш, Аліквіппа	5.00
В. Микита, Гаррісбурґ	5.00
І. Мнішенко, Юніон	5.00
М. Мороз, Стетин Айленд	5.00
Н. Н., Ст. Пітерсбурґ	5.00
С. Назаренко, Канастота	5.00
П. Недвел, Пукіпсі	5.00
А. Паламар, Стовні Крік	5.00
Я. Петрущак, Піттсбурґ	5.00
Р. Прус, Кліфтон	5.00
В. Ратушний, Петерсон	5.00
Я. Рожанковський, Енґлвуд, Кліфтон	5.00
В. Семків, Олифант	5.00
А. Сенечин, Медісон	5.00
Д-р М. Терлецький, Нюарк	5.00
І. Тершаковець, Вруклин	5.00
А. Турко, Чікаґо	5.00
І. Фаль, Монессен	5.00
М. Фарима, Воффало	5.00
К. Харкевич, Чікаґо	5.00
Т. Ценко, Ірвінгтон	5.00
О. Черепаха, Філядельфія	5.00
А. Розновський, Лос Анджелес	4.00
В. Ничай, Чікаґо	3.50
С. Шереґ, Вруклин	3.32
М. Вербінський, Клівленд	3.00
о. В. Грабець, Валтімор	3.00
Я. Масюк, Філядельфія	3.00
Г. Новосельський, Джексон Гайтс	3.00
І. Патуляк, Джерзі Сиѓі	3.00
С. Прокопчук, Філядельфія	3.00
А. Сидоряк, Клівленд	3.00
А. Міллер, Ютика	2.20
К. Варон, Сікокус	2.00
І. Васильців, Ровей	2.00
К. Вико, Піттсбурґ	2.00
Д. Вирста, Рочестер	2.00
П. Грицай, Чікаґо	2.00
Н. Демчер, Паттсвілл	2.00
С. Дерешівський, Детройт	2.00
Г. Дробний, Детройт	2.00
В. Кашуба, Чікаґо	2.00
О. Кміцікевич, Перу	2.00
А. Королик, Говпвел	2.00
А. Курилло, Вруклин	2.00
А. Кухарська, Міннеаполіс	2.00
О. Маркус, Рочестер	2.00
М. Пендак, Баден	2.00
П. Пікулович, Пассейк	2.00
О. Полатайко, Піттсбурґ	2.00
В. Приходько, Ню Йорк	2.00
Г. Романик, Перу	2.00
П. Собко, Редфорд	2.00
В. Сторожинський, Парма	2.00
Т. Троць, Вруклин	2.00
І. Труш, Вест Істон	2.00
Г. Вавелко, Міннеаполіс	1.00
І. Гассак, Істон	1.00
В. Гупаловський, Амстердам	1.00
М. Ґавур, Кент	1.00
Я. Ґоїв, Гемтремк	1.00
Л. Калин, Сілвер Спрінґ	1.00
М. Маренін, Порт Ст. Лусі	1.00
Г. Мацук, Ню Йорк	1.00
О. Самолюк, Валтимор	1.00
Й. Хома, Ню Гейвен	1.00
Р. Флюнт, Філядельфія	1.00
Я. Черевко, Кротон он Гадсон	1.00

ЛИСТА, Ч. 5.

Д-р Б. Масик, Силвенія	$ 20.00
Я. Войнаровський, Чікаґо	10.00
М. Посіко, Рочестер	10.00
П. Турик, Воффало	10.00
В. Ардиковський, Колумбія	5.00
В. Вазарко, Клівленд	5.00
Ю. Войчак, Воффало	5.00
Р. Волощук, Джерзі Сиѓі	5.00
о. Г. Врублевський Фріленд	5.00
Т. Гаврилів, Вудбридж	5.00
Р. Гаврилюк, Ваппінґер Фоллс	5.00
М. Гаманюк, Бруклин	5.00
К. Головінська, Філядельфія	5.00
М. Головчак, Джерзі Сиѓі	5.00
П. Гусак, Ню Йорк	5.00
Е. Гутович, Квінс	5.00
Д-р М. Гулей, Дікатур	5.00
В. Децик, Воукіґан	5.00
В. Дорощак, Вруклин	5.00
В. Єреґа, Іст Гановер	5.00
А. Іваночко, Ню Йорк	5.00
Д-р Т. В. Залуцький, Аделфі	5.00
І. Кефор, Ню Йорк	5.00
М. Козовський, Вейн	5.00
М. Коженьовський, Філядельфія	5.00
Р. Колодій, Трой	5.00
М. Кострицький, Філядельфія	5.00
І. Кукурба, Чікаґо	5.00
Д-р З. Кунцьо, Лонґ Айленд Сиѓі	5.00
М. Лазар, Квейкертавн	5.00
М. Лепак, Найєлс	5.00
Ю. Лесик, Чікаґо	5.00
І. Луків, Ірвінґтон	5.00
І. Марич, Парма	5.00
Д-р А. Мацюрак, Елмвуд Парк	5.00
В. Могучий, Натлей	5.00
Т. Новосівський, Раквілл	5.00
О. Осецька, Рочестер	5.00
Д-р П. Попадюк, Міннеаполіс	5.00
Ю. Приймак, Детройт	5.00
А. Радиґін, Пассейк	5.00
В. Ровінський, Клівленд	5.00
Т. Серафин, Елизабет	5.00
М. Середович, Сиракюз	5.00
Г. Скребець, Чікаґо	5.00
О. Сопівник, Чікаґо	5.00
С. Стешин, Флашінґ	5.00
О. Троян, Маседонія	5.00
Д. Фортуна, Елизабет	5.00
М. Черник, Вронкс	5.00
В. Шмагло, Клівленд	5.00
Л. Шморгун, Тиртл Крік	5.00
В. Юзьвак, Сімсбури	5.00
О. Ярема, Чікаґо	5.00
В. Войко, Джерзі Сиѓі	3.00
І. Гуцуляк, Вашінгтон	3.00
М. Дозорська, Ірі	3.00
А. Квітка, Чікаґо	3.00
М. Коба, Рочестер	3.00
В. Марущак, Кліфтон	3.00
П. Потапенко, Детройт	3.00
Д. Шабля, Філядельфія	3.00
Д-р В. Вілецький, Толмедж	2.00
А. Богданович, Маямі	2.00
О. Веселовський, Чікаґо	2.00
Р. Воробкевич, Говб Саунд	2.00
Р. і О. Гаєцькі, Вронкс	2.00
Я. Гусак, Елизабет	2.00
П. Гадач, Філядельфія	2.00
І. Гаджун, Влейрставн	2.00
І. Греґа, Воффало	2.00
М. Заплітний, Джамайка	2.00
Л. Е. Калинич, Ірвінґтон	2.00
Д-р Д. Капітан, Рочестер	2.00
Т. Когут, Філядельфія	2.00
Е. Козюпа, Ню Гейвен	2.00
Ю. Луцишин, Річмонд Ґілл	2.00
П. Марчук, Філядельфія	2.00
В. Мудрий, Соннісайд	2.00
Н. Пельц, Вруклин	2.00
інж. В. Печенюк, Кентон	2.00
С. Покора, Кліфтон	2.00
В. Радловський, Чікаґо	2.00
Й. Скакун, Говелл	2.00
І. Скіра, Філядельфія	2.00
С. Туревич, Вайон	2.00
Ю. Федечко, Колумбус	2.00
С. Цимбала, Вруклин	2.00
Ю. Чайка, Ветлегем	2.00
Й. Якимів, Кентон	2.00
М. Яремчук, Рочестер	2.00
Ю. Ясейко, Вудгейвен	2.00
Н. Вілок, Рочестер	1.00
Г. Горбач, Саттон	1.00
С. Коцюба, Денвер	1.00
Й. Крат, Ґіллсайд	1.00
А. Озеранік, Лінколн Парк	1.00
П. Ольховецький, Філядельфія	1.00
С. Слюсар, Ріджвуд	1.00
І. Таратура, Міннеаполіс	1.00

НАУКА І МИСТЕЦТВО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

французькою — д-р Володимир Косик.

І врешті слід спинитися на двох інструментальних точках, які, крім власного виступу, мали ще й заступити бракуючі вокальні точки, хоч у Парижі, слава Богу, маємо аж три співачки, які можуть виступати і в найкращих концертах. Молодий студент консерваторії Мирон Митрович підготував для свого виступи два прелюди: Лятошинського і Коляди (цього останнього на тему „Ой, місяцю") та „Жалобу на українські народні теми" Ф. Ліста. Уже сам вибір творів заслуговує на похвалу, що ж до виконання, то в українських творах слідно було, що Мирон опрацював їх сам без професора, натомість у „Жалобі" Ліста він заблистів і технікою і відчуттям із рівночасним підкресленням мелодійности українських тем.

Тріо: скрипка — Аристид Вирста, чельо — Олександра Кукловська і фортепіяно — Беті Війо, виконало варіяції на українські народні теми В. Грудина. Хоч не дуже зіграно, проте завсім поправно всі троє музик передали цю гарну композицію, в якій виразно відчувався рефрен Шевченкового „Дам лиха закаблукам!"

Так закінчився цей перший день відзначення трагедії Симона Петлюри — засобами науки і мистецтва.

З РОДУ В РІД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

бернатори і чільні державні мужі, ця красуня із блискучим смоляно-чорним волоссям зразу ввійшла, здавалось для неї, в затрудні обставини, на цих ще тоді диких, нецивілізованих теренах.

У другій половині 1869 року наскоки малих ватаг індіян були чимраз то частіші і поселенці жили в безустанній тривозі. Однієї днини чоловік Елізи від'їхав і вона залишилася сама. Вона пішла брати воду з колодязя і раптово побачила, що наближається плем'я Команчів. Еліза притьма побігла до хати, вхопила свою маленьку дочку, ковдрю і трохи пелюшок та заховалася в льоху. В побоюванні, що немовля може заплакати і зрадити їхню сховку, вона пелюшкою обв'язала йому уста. Еліза чула довкола хати кроки індіян, іржання коней і у т е л и к о м у переляку вона горнула до себе свою маленьку донечку, в побоюванні, що кожної хвилини її можуть знайти і їх обидвох вбити.

Нарешті індіяни від'їхали, все затихло...

Жінки цих часів були відважні, вміли спокійно переносити смуток, і якщо до них прийшло якесь нещастя, не попадали в розпач і не збиралися вмирати. У їхній поведінці в незвичайний спосіб поєднувалися шорсткість з ніжністю. Вони відзначалися великою витривалістю і силою дивитися правді у вічі, і якщо у їхньому житті заходила навіть некорисна зміна, уміли з нею упоратися. Приклад життя цих жінок-піонерок корисно позначився й на пізніших поколіннях, які задивлені у них—перейняли їхню відвагу і незвичайну витривалість. Ще й сьогодні, коли сказати комусь, що він відзначається прикметами піонерського духа — це тільки комплімент.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

КОРАБЛІ З УСЬОГО СВІТУ ВІДДАДУТЬ САЛЮТ АМЕРИЦІ У 200-РІЧЧЯ ЇЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Ню Йорк, Н.Й. (Ігор Длябога). — У Ню Йорку завершено приготування до великого дня — тріюмфальної „інвазії" армади, де прибуде понад 300 вітрильників та воєнних кораблів із тридцять п'яти країн світу. В дійсності ця „інвазія" — це ніщо інше, як мирний і своєрідний показ з нагоди 200-річчя ЗСА, який 4-го липня ц. р. відбуватиметься на водах, довкола Ню Йорку.

Цей міжнародний показ розподілятиметься на дві частини. Перша — включатиме прибуття 225 вітрильників із 35-ох країн світу, друга частина визначиться міжнародною морською дефілядою 34-ох воєнних кораблів із 26-ох країн.

Всі вітрильники та воєнні кораблі перепливуть попри „Українську Будівлю" — хмаросяг УНСоюзу, який буде одним із головних обсерваційних пунктів цілої морської паради.

Вже 2-го травня 30 вітрильників відчалили з Плимуту, Англія, і розпочали тричастинні перегони почерез Атлантійський океан до Нюпорту, Ровд Айленду в ЗСА. На одному з вітрильників, що відплив з Англії під англійським прапором і називається „Вінстон Черчіль", крім офіцерів, знаходиться виключно жіночий екіпаж. Першим місцем його призначення — це Тенаріф на Канарійських островах, віддалених від Англії на 1,425 миль. Першим на місце змагу прибув совєтський вітрильник „Товариш". Крім нього, у цих змаганнях бере участь ще один совєтський вітрильник „Крузенштерн". Друга частина водних перегонів розпочнеться 23-го травня у Тенаріфі, віддаленому 2,530 миль від Бермудів; всі кораблі повинні прибути на місце призначення 10-го червня. Там до них приєднається 32 вітрильники з Північної і Південної Америки і звідтіля вони вже разом поплинуть останніх 635 миль до Нюпорту. Поміж 24-им і 27-им червня усі вітрильники повинні бути в Нюпорті. Відтак, протягом трьох наступних днів, відбуватимуться різні маніфестації, зустрічі та бенкети з представниками фльот. У цьому часі публіка матиме можність відвідати кораблі.

Міжнародна морська Дефіляда включатиме 20 американських та 34 чужинецьких воєнних кораблів. Крім Румунії, жадна інша комуністична країна не братиме участи в цій дефіляді.

Дня 2-го липня о год. 10-ій ранку всі воєнні пароплави з'їдуться на віддалі 200 миль від Мангеттену і однією колоною поплинуть до Ню Йорку. Офіційним господарем цілого водного показу 3-го і 4-го липня буде американський літаконосець „Форестал", що заякориться біля моста „Верезано". На цьому літаконосці, 3-го липня відбуватимуться прийняття для чужинецьких представників. Цього ж дня о год. 8-ій ранку, дефіляда, що її очолюватиме американський крейсер „Вейнрайт", перепливе під мостом Верезано; провідний корабель, як і всі інші у параді, що простягатиметься 20 миль завдовшки, привітають місто у 200-річчя ЗСА 21-гарматним вистрілом. Парада продовжуватиметься вздовж ріки Гудсону до моста Джордж Вашінгтону, де всі кораблі обернуться і заякоряться на призначених для них місцях.

Досі в історії Америки на американських територіяльних водах відбулися три міжнародні морські дефіляди. У 1893-му році 10 країн взяли участь у такій маніфестації з нагоди 400-річчя експедиції Кристофора Колюмба. В 1907 році, цього роду дефіляда відбулася з нагоди 300-річчя заснування англійцями колонії в Джеймставні, Вірджінії, а 50 років пізніше 110 воєнних кораблів відзначили 350-річчя цієї події.

З початку дня 4-го липня о год. 11-ій ранку парада вітрильників очолена американським кораблем „Ігл" попливе попід мостом Верезано. Найбільші і найважчі вітрильники творитимуть одноколонну дефіляду, а за ними — менші творитимуть дво, тро та чотириколонний похід вздовж ріки Гудсон, попри причалені воєнні судна аж до місця — віддаленого дві милі на північ від моста Джорджа Вашінгтона. Опісля вони повернуться і заякоряться у нюйоркських і нюджерзьких пристанях.

Цього ж дня о год. 1-ій по пол., високі американські урядовці, зі сподіваною участю президента Форда, віцепрезидента Рокефеллера чи секретаря фльоти Джей. Вілліяма Міддендорфа, зійшовши на американський крейсер „Вейнрайт", переглядатимуть причалені воєнні кораблі та перепливаючі вітрильники. Організатори морського показу твердять, що найбільш імпозантний вид на цілу морську дефіляду буде на 50-ій вулиці, Захід, біля ріки Гудсон. Вони заповідають, що о год. 4-ій цього ж дня „Ігл" попливе попри останні вітрильники, крейсера „Вейнрайта" та причалені воєнні кораблі.

Дефіляда повинна закінчитися приблизно о год. 5-ій по пол. — прийняттям на літаконосці „Форестал" для офіцерів всіх кораблів та представників уряду.

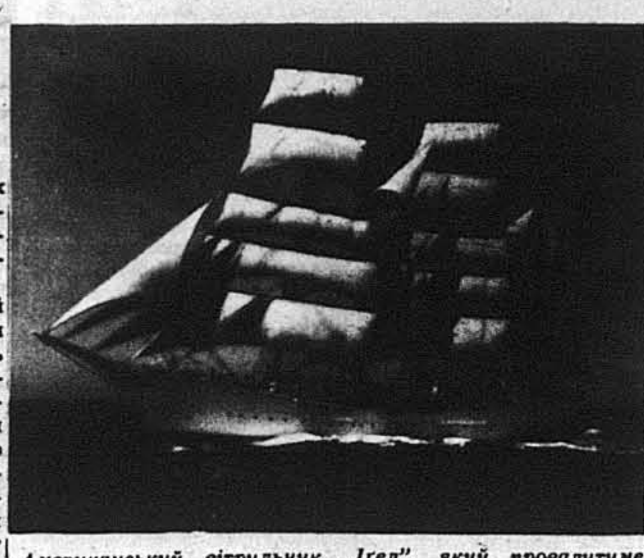
Протягом двох наступних днів всі кораблі — воєнні і вітрильники, причалені в Ню Йорку та Ню Джерзі відкриють для відвідин публіки.

Цивільні та військові організатори дефіляди передбачають, що коло 15 мільйонів приглядатимуться морській дефіляді, а міські чинники припускають, що Ню Йорк з цього показу матиме поміж чотири до сім мільйонів долярів прибутку.

Програму можуть відкликати у випадку густої мряки, одначе тому, що вона рідко в нюйоркській пристані трапляється, організатори сподіваються успіху.

Крім морської паради відзначення 200-річчя ЗСА, також відбуватиметься програма на суші, зокрема концерти, виставки, паради у фінансовій окрузі Мангеттену. Цілоденні відзначування завершаться найбільшим в Америці показом фойерверків. І так, починаючи від год. 9-ої, протягом пів години фойерверки вистрілюватимуть з трьох барж та 3-ох островів — Еліс, Свобода та Говернорс. Найкращим місцем для показу фойерверків надається південний Мангеттен — Баттері Парк.

(„Свобода", 29-го травня 1976)

Американський вітрильник „Ігел", який провадитиме міжнародну параду вітрильників по Гудсонській ріці.

ВІД КОЛОНІЇ ДО ІМПЕРІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

Марсі існує органічне життя. Це контроверсійне питання займало уми учених цілого світу впродовж останніх 200 літ. Цей задум має вселюдське значення і зацікавлення, а його ціль підкреслити один з ідеалів американської демократії, змагання для добра і потреб цілого людства.

На п'єдесталі „Статуї Свободи" в нюйоркській Гавані вирізьблено уривок Сонету Емми Лазарус, що починається с л о в а м и: „Прийдіть до мене, втомлені й убогі"... Думаю, що ті слова є не тільки пустою фразою. Вони в дійсності віддзеркалюють рідкісний характер американського народу і пошану людської гідности до свободи.

Одними з тих „втомлених і убогих" були ми самі, яких прийняла Америка та дала нам змогу почати в ній нове життя. Таку нагоду дала Америка мільйонам іміґрантів. Їх усіх в'язала одна важлива прикмета: відвага покинути старий край і старе життя і почати нове. І саме тій прикметі відваги та снаги завдячує Америка свій небувалий ріст і розвиток. Ідеал свободи, справедливости та людяности не був у ЗСА пустою і беззмістовною фразою. Для оборони тих ідеалів ЗСА взяли участь в двох світових війнах, та по їх переможнім закінченні допомогли знищеним народам перебудувати свої держави та піднестися з упадку та убозтва. Але найважливіше те, що немає досі п р е ц е д е н т у в аналах світової історії, що ЗСА допомогли відбудувати свої держави не тільки своїм союзникам, але теж своїм колишнім ворогам.

Але найбільш подивугідним слід вважати факт, що ЗСА впродовж свого 200-літнього існування завжди потрапили виявити потрібну дозу єдности та мужности, що дозволили їм вийти з усіх конфліктів сильнішими та багатшими.

Мимоволі насувається болюча думка про наш обездолений народ. Як це сталося, що ЗСА за 200 літ існування стали найпотужнішою імперією світу, коли ми в тому самому часі не зуміли навіть закріпити своєї державности? Ми залюбки любимо скидати за це вину на „своїх „воріженьків, хоч знаємо про те, що найбільший ворог нашої бездержавности захований у наших власних душах. Боже провидіння дозволило нам жити в свобідній та багатій країні, яка має багато цінних духових прикмет, яких нам так дуже бракує. Наш побут у ЗСА є винятковою нагодою для нас усіх, як сказав Шевченко, свого не цуратись і чужому научатись.

Чергове число „Шашкевичіяни"

(А. Ц.) — Червневе число „Шашкевичіяни", яке появилося в збільшеному об'ємі та в травні принесло низку цінних матеріялів про Пробудителя Західньої України.

В основному число присвячене Золотому ювілеєві Т-ва „Рідної Школи" ім. Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі, яке під прапором ім'ям свого опікуна провело 50 років праці і збудувало йому пам'ятник, перший пам'ятник в цьому місті та мабуть в цілій Канаді. Ширшу статтю з цієї нагоди написав М. Г. Марунчак, головний редактор цього періодика, знову д-р М. І. Мандрика присвятив вірш цій небуденній події п. н. „Світлій пам'яті українських піонерів".

До новіших матеріялів цього числа належать „Народні пісні в записках Маркіяна Шашкевича" Михайла Шалати, „Питання українського патріярхату в Шашкевичівській добі о. д-ра О. Барана, „Біографія Маркіяна Шашкевича", яку постійно опрацьовує співредактор цього періодика А. Курдидик, „Політичні відносини в Галичині в часі Маркіяна Шашкевича" та інші.

Як в кожному числі, так теж і в цьому, поміщені датки і передплати всіх тих, які своїми фондами підтримують цю наскрізь ідейну працю в шану о. Маркіяна Шашкевича, яку веде вже чотирнадцять років Інститут — Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі. „Шашкевичіяна" появляється двічі в рік в місяці народження і смерти Пробудителя.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го ЛИПНЯ 1976 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд. о год. 12-ій дня в церковній залі при Чеснат вул. Проситься чл. прибути, вибрати дивідендові чеки та вирівняти вкладки. — М. Шашкевич, предс., Марія Кульчицька, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. 361-ий Відділ УНСоюзу, Т-во „Дністер" перенесло свою канцелярію до приміщення в Українському Народному Домі при 140-142 Друга Авеню, кімната ч. 25. Проситься всіх членів відібрати свої дивідендові чеки та рівночасно вирівняти залеглі чл. вкладки. — М. Пізнак, предсідник, П. Кучма, секретар, І. Пригода, касир.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

БАТЬКИ! Зв'яжіть змолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є будучність, в нашій громаді Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу і вільному світі нового свідомого члена!